

Notitie

Uitgangspunten stimuleringsregeling klimaatadaptatie gemeenten

Datum: 13-3-25

Deze notitie is onderdeel van het 'Format Subsidieregeling klimaat adaptatie maatregelen gemeenten', en gebaseerd op een regeling die door meerdere gemeenten in gebruik is. Meer informatie en de download van het format vind je via de Toolbox Financiering van klimaatadaptatie van RVO, op het projectblad '[Subsidie door decentrale overheden](#)'. Het format voor de stimuleringsregeling is vrij toepasbaar, er kunnen echter geen rechten aan worden ontleend. Voor meer informatie en praktijkervaring met de regeling: kijk op '[t Salland Advies](#)'.

1. Inleiding

Meerdere gemeenten in Nederland hebben een subsidie of stimuleringsregeling klimaatadaptatie. Elke regeling verschilt maar er zijn ook veel overeenkomsten. In de bijlage is een format voor een stimuleringsregeling klimaatadaptatie opgenomen die voortkomt uit regelingen die in de werkregio's Noord-Veluwe, Fluvius en Rivus en de gemeente Montferland zijn opgesteld. Door de ervaringen met de regeling zijn de afgelopen jaren actualisaties doorgevoerd die in het voorliggende format zijn verwerkt.

2. Gehanteerde uitgangspunten

Bij de regelingen zijn een aantal uitgangspunten gehanteerd:

- Het doel van de regeling is om inwoners en bedrijven te stimuleren om klimaat adaptieve maatregelen te nemen.
- De regeling is onderdeel van een bredere aanpak. Dit begint bij het werken (communicatie) aan bewustwording en aanzetten tot handelen. Een financiële bijdrage is een extra prikkel om tot handelen te komen. Het laat inwoners zien dat de overheden het onderwerp belangrijk vinden.
- De regeling wordt voor de volle breedte van klimaatadaptatie ingezet. Wateroverlast, droogte, hitte en biodiversiteit worden meegenomen. Maatwerk per gemeente (keuze van maatregelen die van toepassing zijn) behoort tot de mogelijkheid.
- Kosteneffectiviteit van maatregelen is geen primaire drijfveer. Het in gang zetten van de beweging is belangrijker dan de effectiviteit van de maatregel.
- De gemeente is eigenaar van de regeling en stelt de regeling dan ook vast. Als een Algemene Subsidie Verordening (ASV) is binnen de gemeente valt dit veelal onder de bevoegdheid van het College van B&W. Anders is het een raadsbesluit

3. Praktische aandachtspunten

Voor het toepassen van dit format zijn verder een aantal praktische zaken van belang:

Aanpassen nummering	Als niet de volledige regeling wordt overgenomen dienen de artikelen en ook de maatregelen opnieuw genummerd te worden. Om uniformiteit tussen gemeenten te bewaren zijn bij alle maatregelen afkortingen gebruikt.
Hoogte van subsidie	Voor het bepalen van de kosteneffectiviteit is in 2021 een Excel-bestand gemaakt. Deze helpt om inzicht te geven in de te maken keuzes en de hoogte van de bedragen in de regeling (lees meer over

	deze werkwijze). In de praktijk wordt de hoogte van het bedrag op gevoel gedaan of afgestemd op de omliggende gemeenten.
Grote bedrijven	Als grote bedrijven ook onder de doelgroep vallen is het aan te bevelen hier een apart artikel over op te nemen in verband met de maximum bedragen per maatregelen en vergoeding per m ² /m ³ .
Scholen	Schoolpleinen kunnen onder de regeling vallen maar gemeente kunnen hier ook een aparte regeling voor hanteren.
Randvoorwaarden	In de regeling zijn randvoorwaarden opgenomen over bijvoorbeeld locatie, minimum omvang en bouwjaar. De mate waarin randvoorwaarden worden opgenomen is een keuze van de gemeente zelf en mede afhankelijk van de mate van laagdrempeligheid van de regeling.
Voorbeelden van randvoorwaarden	• Zijn de maatregelen ook van toepassing buiten de bebouwde kom (landelijk gebied)? • Welke minimum wordt gehanteerd bij maatregelen (m², stuks, m³ waterberging, etc.)? • Wel of niet meenemen van nieuwbouw en bij welk bouwjaar spreek je van bestaande bouw?
Financieringsbron	De gemeente financiert de regeling vanuit de algemene middelen en/of de rioolheffing. Indien alleen de rioolheffing wordt benut is het van belang om te beoordelen of de te subsidiëren maatregelen vallen onder de scope van de rioolheffing. Medefinanciering vanuit de provincie en het waterschap komt ook voor.
Budgetplafond	Het vastleggen van een budgetplafond voorkomt dat de uit te keren subsidie het beschikbare budget overschrijdt. Vooraf dient wel duidelijk vastgesteld te worden hoe het budgetplafond is vastgelegd en wordt gecommuniceerd.
Aanvraagproces	Hoe eenvoudiger het aanvraagproces, hoe laagdrempeliger het voor een potentiële aanvrager is. Ook de afhandeling wordt efficiënter. E.e.a moet wel passen bij de regels die de eigen organisatie stelt aan rechtmatigheid, doelmatigheid en gelijkheid.
Collectieve aanvragen	De ervaring leert dat samenwerking door inwoners leidt tot een versnelling van de klimaatadaptatie. Er is dan ook de optie om collectieve aanvragen te belonen met een hogere subsidie (bijvoorbeeld 25% extra). De veronderstelling is daarbij dat collectieve aanvragen actief bijdragen aan de communicatie en bewustwording.
Afhandeling aanvragen	Afhandeling kan plaatsvinden door de eigen gemeente, door één van de gemeenten in de regio of door een marktpartij. Van alle drie de vormen zijn er praktijkvoorbeelden.
Einddatum	Veel regelingen hebben geen einddatum. Het idee is dat een langjarige regeling het meeste effect zal hebben. In de praktijk actualiseren gemeenten de regeling wel regelmatig op basis van voortschrijdend inzicht.